

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA TRG DELA IN ZAPOSLOVANJE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 76 04

F: 01 369 76 69

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

predlagam.vladi@gov.si

Številka: 1103-18/2015-2
Datum: 24. 4. 2015

Zadeva: PREDLOG 6606-102: Javna dela in možnost zaposlitve

Spoštovani!

Prejeli smo vašo zahtevo za posredovanje ustreznega odgovora na predlog državljana, posredovanega preko spletnega orodja predlagam.vladi.si. V skladu z navedenim vam v nadaljevanju posredujemo kratko analizo obstoječe ureditve področja, analizo samega predloga in naše stališče do prejetega predloga:

Analiza obstoječega stanja:

V skladu s 50. členom Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12-ZUJF, 21/13, 63/13-ZIUPTDSV, 63/13 in 100/13, 32/14- ZPDZC-1; v nadaljevanju: ZUTD) so javna dela namenjena aktiviranju brezposelnih oseb, ki so več kot eno leto neprekinjeno prijavljene v evidenci brezposelnih oseb (v nadaljnjem besedilu: dolgotrajno brezposelna oseba), njihovi socialni vključenosti, ohranitvi ali razvoju delovnih sposobnosti ter spodbujanju razvoja novih delovnih mest.

V nadaljevanju izpostavljamo določbo drugega odstavka 50. člena ZUTD, ki dolgotrajno brezposelnim osebam daje le možnost vključitve v javna dela, ne pa tudi zakonsko opredeljene pravice. Določba tega člena torej opredeljuje samo najdaljše možno obdobje vključitve v javna dela, kar je smiselno glede na namen izvajanja javnih del (ponovna delovna in socialna aktivacija). Na tej pravni podlagi je lahko dolgotrajno brezposelna oseba (brezposelna oseba, ki je več kot eno leto neprekinjeno prijavljena v evidenci brezposelnih oseb) vključena v javna dela

največ eno leto, zaradi stanja na trgu dela pa se lahko ponovno vključi, vendar pri istem izvajalcu najdlje še za eno leto.

Želimo opozoriti tudi na določbo 35. člena ZUTD na podlagi katere imajo pri vključevanju v javna dela prednost brezposelne osebe, ki še niso bile vključene v noben ukrep aktivne politike zaposlovanja (APZ). V postopku napotovanja brezposelnih oseb v javna dela pa morajo svetovalci zaposlitve na Zavodu RS za zaposlovanje (zavod) upoštevati tudi določbe 114. člena ZUTD, ki opredeljujejo smiselnost vključitve oseb v posamezni ukrep APZ. Glede na stanje na trgu dela je smiselno, da se delovno in socialno aktivira čim večje število brezposelnih oseb, ne pa vedno ene in iste brezposelne osebe pri istem izvajalcu javnih del.

Javna dela lahko izvajajo neprofitni izvajalci. Za neprofitne delodajalce se za potrebe javnega povabila za izbor programov javnih del štejejo vsi tisti delodajalci, ki imajo z zakonodajo ali v ustanovitvenem aktu določen nepridobitni značaj oziroma imajo v svojem ustanovitvenem aktu določilo, da vračajo dobiček v osnovno dejavnost in ga ne delijo oziroma delodajalci, katerih (so)ustanovitelj ali večinski lastnik je občina ali državna institucija ter socialna podjetja. Programe javnih del izvajajo sicer tudi nekateri izvajalci, ki so d.o.o, z.o.o, socialna podjetja – vendar le tisti, ki ustvarjen dobiček ne delijo.

Zaposlitve udeležencev javnih del spremljamo za tekoče leto in tudi po 6 mesecih po zaključku programa javnih del, saj smatramo da vključitev v javna dela vpliva na zaposlitev osebe v tem obdobju, saj je pridobila v javnih delih nova znanja, razvila delovne sposobnosti, si ustvarila socialno mrežo in skratka postala bolj aktivna in predvsem bolj zaposljiva. V letu 2014 se je zaposlilo 566 udeležencev (8,5 %), ki so bili vključeni v programe v letu 2014. V obdobju januar – junij 2014 se je zaposlilo tudi 757 udeležencev, ki so bili vključeni v programe javnih del v letu 2013. Tako znaša skupno število zaposlitev oseb, ki so bile vključene v programe javnih del v letu 2013 in so se do 30.6.2014 zaposlile 1.126 ali 20,3 %.

Udeleženci pa se zaposlujejo predvsem pri drugih delodajalcih – saj so izvajalci javnih del v veliki meri javni zavodi, na drugi strani pa nevladne organizacije, ki imajo zelo omejene možnosti zaposlovanja.

Analiza predloga in razlogi za njegovo (ne)primernost:

Po preučitvi posredovanega predloga menimo, da uvedba pogoja, da se po preteku pogodbe redno zaposli vsaj 50 % udeležencev pri enem izvajalcu ni primeren.

V programe javnih del se vključujejo samo brezposelne osebe, ki so kot udeleženci programov javnih del (in ne kot zaposleni) napoteni s strani zavoda na opravljanje del in nalog, ki jih določajo vsebine posameznih programov javnih del. Udeleženci javnih del torej niso napoteni na sistemizirano delovno mesto z namenom opravljanja del, ki predstavljajo redno dejavnost izvajalca programa javnih del. Če bi se namreč javna dela izvajala na sistemiziranih delovnih mestih, ne bi bilo več nobene legitimne podlage za drugačen pravni položaj udeležencev, kot ga imajo ostali zaposleni na istih ali primerljivih delovnih mestih. Posledično bi bil pod vprašaj postavljen sam sistem javnih del, saj spodbujanje zaposlovanja na sistemiziranih delovnih mestih omogočajo drugi ukrepi APZ v obliki subvencij za zaposlitev. Tako je npr. cilj programa Usposabljanje na delovnem mestu 2015 pri delodajalcih, izbranih na javnem povabilu, zaposliti vsaj tretjino brezposelnih oseb, ki jih vključijo v usposabljanje.

Poleg tega z izvajanjem javnih del na sistemiziranih delovnih mestih ne bi bilo mogoče dosežati predpisanega namena javnih del, saj bi morali udeleženci ob upoštevanju določb Zakona o delovnih razmerjih izpolnjevati vse, za zasedbo sistemiziranega delovnega mesta predpisane in določene pogoje. To pa bi pomembno vplivalo na možnosti vključevanja ranljivih skupin oseb, ki težje izpolnijo formalne pogoje, potrebne za zaposlitev. Vključitev brezposelne osebe v program javnih del torej pomeni, da je oseba vključena v program APZ (udeleženec javnih del se vodi v evidenci oseb vključenih v programe APZ, ki jo vodi zavod), za njeno zaposlitev pa veljajo določene posebnosti.

Lep pozdrav!

Pripravila:

Nina Samec Hartman
svetovalka II

Petricija Vrečar
vodja sektorja

Damjana Košir
generalna direktorica

VROČITI:

- naslovníku – po e-pošti.